

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף חברה ורוח

המטה לחינוך אזרחי ולחיים משותפים
المقر للتربية المدنية وللحياة المشتركة

מערך שיעור לחטיבות עליונות בנושא: "משבר הפליטים באירופה"

כתיבה: דורון אהרוני – רפרנט המטה לחינוך אזרחי, מחוז חיפה

משך זמן השיעור: 70-90 דקות

הקדמה

מלחמות קשות אשר מתרחשות בשנים האחרונות במזרח התיכון וביבשת אפריקה הובילו מיליוני פליטים לנוע אל היבשת, אירופה. בדרך הקשה, הארוכה והמסוכנת, מוצאים את מותם אלפי בני אדם, בהם נשים וילדים רבים. העולם עד למראות קשים ביותר של עשרות בני אדם אשר נחנקים מחום ומצפיפות במשאיות הנעות אל עבר אוסטריה, לאלפים רבים אשר צובאים בייאוש על תחנות הרכבת בבירות אירופה ועל חופי איטליה ויוון. למרבה הצער, רבים מאד מוצאים את מותם בהפלגה על סירות עמוסות בים התיכון. ניתן לומר כי בימים אלה אירופה נאלצת להתמודד עם המשבר ההומניטארי החמור ביותר מאז סיום מלחמת העולם השנייה.

מטרות המערך:

- 1) התלמידים ידונו באירועי אקטואליה מרכזיים המתרחשים בחודשים האחרונים באירופה.
- 2) התלמידים יפתחו מודעות בהקשר למעשי אלימות, גזענות, סבל אנושי והפרת זכויות אדם ואזרח.
- 3) התלמידים יפתחו מודעות להשלכות של משבר הפליטים בתחומים שונים.
- 4) התלמידים יגבשו עמדות הומאניות/אמפטיה כלפי הפליטים.
- 5) התלמידים ידונו בדרכי פתרון לסוגיה מנקודות מבט גלובליות ומקומיות.

הערה: ניתן ללמד את השיעור בשיתוף פעולה בין מורים ממדעי החברה, גיאוגרפיה,

היסטוריה אזרחות וכדומה.

התמונה שהסעירה את העולם. פעוט ממוצא כורדי שגופתו נשטפה לחופי טורקיה צילום רויטרס 2.9.15 ynet.

המטה לחינוך אזרחי, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך
רחוב דבורה הנביאה 2 ירושלים 91911, טלפון 02-5603533, פקס 02-5603596

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף חברה ורוח

המטה לחינוך אזרחי ולחיים משותפים
المقر للتربية المدنية والحياة المشتركة

מהלך השיעור

חלק ראשון-פתיחת השיעור 5-10 דקות

המורה מקרין את הקטע הבא: <https://www.youtube.com/watch?v=qubUSS9f6iY>

משימה: המורה יבקש מהתלמידים לנסות להגדיר בעצמם מהו פליט? לאחר מכן יקריא בכיתה את ההגדרה של פליט על פי אמנת ז'נבה. ויקיים שיח עם תלמידיו על השונה והשווה בין ההגדרות.

הגדרת פליט- סעיף 1 לאמנת ז'נבה (ראה [נספח 1](#))

"אדם הנמצא מחוץ לארץ אזרחותו בגלל פחד מבוסס היטב להיות נרדף מטעמי גזע, דת, אזרחות, השתייכות לקיבוץ חברתי או להשקפה מדינית ואיננו יכול להיזקק להגנתה של אותה ארץ או אינו רוצה בכך בגלל הפחד האמור; או הנמצא עקב המאורעות האמורים מחוץ לארץ שבה היה קודם לכן מקום מגוריו הקבוע, והוא חסר אזרחות, ואינו יכול לחזור לאותה ארץ או אינו רוצה בכך בגלל הפחד האמור";

הערה: למורים וכיתות בהן רוצים להרחיב ניתן לדון בשאלה האם ההגדרה על פי אמנת ג'נבה רלוונטית במציאות היום?

(האמנה נכתבה לאחר מלחמת עולם 2 לפתרון הפליטים באירופה וב- 1967 נוסף פרוטקול המרחיב את תוקפה של האמנה מעבר לאירופה. כיום יש הרבה עימותים בעולם והמעבר ממקום למקום קל יותר מבעבר.)

חשוב שהמורה ידגיש לאורך הדיון כי אנשים חיו נורמטיביים עד שקרה הארוע שהוביל אותם לעזוב את ארצם.

חלק שני- גוף השיעור: 60-70 דקות

חלק א'- 10-15 דקות

שאלות לדיון עם התלמידים בכיתה :

- 1) מה ידוע לכם על סוגיית הפליטים באירופה?
- 2) מהן התחושות שעלו בכם כאשר צפיתם בתמונות ובשידורי הטלוויזיה?
- 3) האם אתם חושבים שעלינו ככיתה / כחברה לדון באירועים הללו? מדוע?

הוראות למורה:

המורה מציג לתלמידים את מפת אירופה ואת מספרי המהגרים שהגיעו לאיחוד האירופי ([נספח 2](#))

הערות:

- 1) אם המורה מקרין את מפת אירופה (הלא צבעונית) באמצעות מקרן, רצוי לסמן בחצים על הלוח את תנועת הפליטים מהמזרח התיכון ואפריקה אל לב היבשת באירופה.
- 2) רצוי להעשיר את הדיון בסקירה קצרה על "אמנת שנגן" הנהוגה באירופה (**נספח 3**)
- 3) ניתן להיעזר בתמונות במצגת הנילווית למערך השיעור

5.9.2015 – Ynet.co.il

חלק ב'-שאלות לדין כללי בכיתה (20-25 דקות)

- 1) האם לדעתכם מדינות אירופה צריכות להתמודד עם סוגיית הפליטים? מדוע?
- 2) כיצד, לדעתכם, אמורות מדינות אירופה להתמודד עם סוגיית הפליטים?
- 3) על אלו צווים מוסריים מבססות המדינות הרוצות לקלוט פליטים את נכונותן לקלוט את הפליטים? לחילופין- על אילו ערכים מבססים אלו המביעים עמדה בעד קליטת הפליטים את טיעוניהם.
- 4) מהם הקשיים אשר עלולים להתרחש בתהליך קליטת הפליטים?
- 5) כיצד ניתן להתמודד עם הקשיים הללו? או באילו דרכים יכולות המדינות להתמודד עם הקשיים הללו?
- 6) האם, לדעתכם, יש לערב מדינות נוספות, מחוץ לאיחוד האירופי, בפתרון בעיית הפליטים?

- 7) האם על מדינות העולם הנחשבות כ"עשירות" מוטלת אחריות למניעה של מצבים של 'אסונות הומניטריים' ולשיקום מדינות הנחשבות כ"עניות" מוכות טרור ומלחמות? (על מנת למנוע מראש אירועים של עוני, מלחמות ועזיבת המדינות על ידי האזרחים)
- 8) ראש ממשל הונגריה אמר: "אנחנו מבקשים לשמר את האופי הנוצרי של הונגריה". מה דעתכם על אמירתו? האם זכותה של כל מדינה להחליט על ציונה הלאומי? (ניתן ומומלץ להציג לצד דברים אלו את עמדת ממשלת גרמניה על פתיחת שעריה לקליטת פליטים. במקרה זה ניתן לקיים דיון/דיבייט סביב הסוגיה עמדתו של מי צודקת ומדוע. מי צודק? אפשר לנהל סמי משפט/דיבייט סביב השאלה

חלק ג'- הזווית הישראלית - 15-20 דקות

הקדמה: המורה מקריא את המידע על הפליטים הנמצאים כרגע בישראל (**נספח 4**)

שאלות לדיון:

- 1) בישראל מתקיים ויכוח בשאלה האם ראוי שהעם היהודי, שסבל מרדיפות, ינקוט עמדה ופעולה בסוגיית הפליטים באירופה ובכלל. מה עמדתכם בנושא?
- 2) כיצד על מדינת ישראל והחברה הישראלית להתמודד עם הפליטים שכבר הגיעו לישראל מיבשת אפריקה?
- 3) האם את/ה ו/או משפחתך תהיו מוכנים להיות מעורבים בעזרה לקליטת פליטים?

הערות:

- 1) ניתן לקיים בנוסף דיון בטיפול הרפואי אשר מעניקה ישראל לפצועים סורים

קישור לקטע בערוץ חדשות ערוץ 2:

<http://www.mako.co.il/news-channel2/Friday-Newscaat/Article-142f1c603a9e341004.htm>

- 2) ניתן גם לספר לתלמידים על קליטת הפליטים מוייטנאם בישראל בשנות השבעים. (**נספח 5**)

שיעורי בית

התלמידים ימשיכו לעקוב אחר משבר הפליטים באירופה ויביאו לשיעורים הבאים עדכונים מהשטח.

מאחר וסוגיה זו ככל הנראה לא תרד מהר מסדר היום הציבורי, מומלץ להוסיף ולהתייחס לסוגיה זו מספר דקות (כ- 5-10 דק') במהלך השבוע, להמשך מעקב אחר הנושא והתפניות השונות שהוא עשוי לזמן.

ב ה צ ל ח ה

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף חברה ורוח

המטה לחינוך אזרחי ולחיים משותפים المقر للتربية المدنية وللحياة المشتركة

צילום רויטרס מעריב 27.8.15

המטה לחינוך אזרחי, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך
רחוב דבורה הנביאה 2 ירושלים 91911, טלפון 02-5603533, פקס 02-5603596

נספחים

נספח 1 - אמנה בדבר מעמדם של פליטים (1951) (מאתר אמנסטי ישראל)

המדינות בעלות האמנה,

בשימן אל לב, כי מגילת האומות המאוחדות וההכרזה העולמית על זכויות האדם, שנתאשרה ב- 10 בדצמבר 1948 ע"י העצרת, קיימו את העיקרון שבני האדם ייהנו מזכויות יסוד וחירויות יסוד ללא הפלייה.

בשימן אל לב, כי ארגון האומות המאוחדות גילה בהזדמנויות שונות את דאגתו העמוקה לגורלם של פליטים ושקד להבטיח להם את האפשרות הרחבה ביותר ליהנות מזכויות יסוד וחירויות יסוד אלה,

בשימן אל לב, כי רצוי הוא לתקן ולאחד, על ידי הסכם חדש, הסכמים בינלאומיים קודמים הדנים במעמדם של פליטים, ולהרחיב את היקפם של הסכמים קודמים כאלה, ואת תחומי ההגנה המוענקת על ידם,

בשימן אל לב, כי מתן מקלט עלול להעמיס על ארצות מסוימות נטל כבד ומיותר, וכי בלא שיתוף פעולה בינלאומי אי אפשר יהיה להגיע לידי פתרון טוב של בעיה שארגון האומות המאוחדות הכיר בהיקפה ובמהותה הבינלאומיים,

בהביען משאלה, שכל המדינות המכירות במהותה החברתית והאנושית של בעיית הפליטים יעשו כל אשר בידן לבל תהפוך בעיה זו לגורם של מתיחות בין מדינות, בידען, שהנציב העליון לענייני פליטים מטעם האומות המאוחדות הוטל עליו התפקיד לפקח על אמנות בינלאומיות הקובעות הוראות להגנתם של פליטים, ובהכירן בעובדה שהתיאום היעיל של אמצעי הטיפול בבעיה זו תלוי בשיתוף הפעולה בין מדינות ובין הנציב העליון, הסכימו ביניהן לאמור:

פרק ראשון - הוראות כלליות

סימן א - הגדרת המונח "פליט"

א. לעניין אמנה זו יהא המונח "פליט" חל באדם -

(1) הנחשב כפליט לפי ההסכמים מיום 12 במאי 1926 ומיום 30 ביוני 1928 או לפי האמנות מיום 28 באוקטובר 1933 ומיום 10 בפברואר 1938, לפי הפרוטוקול מיום 14 בספטמבר 1939 או לפי חוקת הארגון הבינ"ל לענייני פליטים;

החלטות בדבר אי כשירות שנתקבלו על ידי הארגון הבינלאומי לענייני פליטים במשך תקופת פעולתו לא ימנעו מליתן מעמד של פליט לבני אדם שנתקיימו בהם התנאים בפסקה (2) של סעיף זה;

(2) הנמצא מחוץ לארץ אזרחותו בגלל מאורעות שאירעו לפני 1 בינואר 1951 ובגלל פחד מבוסס להיות נרדף מטעמי גזע, דת, אזרחות, השתייכות לקיבוץ חברתי מסוים או להשקפה מדינית מסוימת ואיננו יכול להיזקק להגנתה של אותה ארץ או אינו רוצה בכך בגלל הפחד האמור; או הנמצא עקב המאורעות

האמורים מחוץ לארץ שבה היה קודם לכן מקום מגוריו הקבוע, והוא חסר אזרחות, ואינו יכול לחזור לאותה ארץ או אינו רוצה בכך בגלל הפחד האמור;

"ארץ אזרחותו", באדם שיש לו יותר מאזרחות אחת, פירושו – כל אחת ואחת מן הארצות שהוא אזרח שלהן, ולא יראו אדם כמשולל הגנתה של ארץ אזרחותו, אם לא הזקיק עצמו להגנתה של אחת הארצות שהוא אזרח שלה, ואין לכך כל נימוק יפה על סמך פחד מבוסס.

ב. (1) לעניין אמנה זו, היא פירושן של המילים "מאורעות שאירעו לפני 1 בינואר 1951" שבסימן א, סעיף א.

(א) "מאורעות שאירעו באירופה לפני 1 בינואר 1951";

(ב) "מאורעות שאירעו באירופה או במקום אחר לפני 1 בינואר 1951";

וכל אחת מן המדינות בעלות האמנה תמסור, בשעת החתימה, האישור או ההצטרפות, הצהרה המפרטת איזה מן הפירושים האלה היא מקבלת עליה לצרכי התחייבותיה לפי אמנה זו.

(2) כל מדינה מבעלות האמנה שקיבלה פירוש (א) יכולה כל שעה להרחיב את התחייבותיה על ידי קבלת פירוש (ב), בהודעה על כך ששלחה אל המזכיר הכללי של ארגון האומות המאוחדות.

ג. אמנה זו תחדל לחול על אדם בגדר סעיף א אם –

(1) חזר והזקיק עצמו מרצונו הטוב להגנתה של ארץ אזרחותו; או

(2) חזר ורכש אזרחותו מרצונו הטוב, לאחר שאיבד אותה; או

(3) רכש אזרחות חדשה, והוא נהנה מהגנתה של ארץ אזרחותו החדשה; או

(4) חזר והשתקע מרצונו הטוב בארץ שעזב אותה או בארץ שנשאר מחוץ לגבולותיה בגלל פחד הרדיפה; או

(5) אין הוא יכול עוד להמשיך בסירובו להזקיק עצמו להגנתה של ארץ אזרחותו, לאחר שבטלו הנסיבות שבהן הוכר כפליט;

בתנאי שפסקה זו לא תחול על פליטים שהם בגדר סעיף א (1) לסימן זה, אם יש ביכולתו להראות סיבות שמקורן ברדיפה קודמת, המכריחות אותם לסרב להזקיק עצמם להגנתה של ארץ האזרחות;

(6) הוא יכול לחזור כשהוא חסר אזרחות לארץ שבה היה קודם לכן מקום מגוריו הקבוע, לאחר שבטלו הנסיבות שבהן הוכר כפליט.

בתנאי שפסקה זו לא תחול על פליט שהוא בגדר סעיף א (1) לסימן זה, אם יש ביכולתו להראות סיבות שמקורן ברדיפה קודמת, המכריחות אותו לסרב לחזור לארץ שבה היה קודם לכן מקום מגוריו הקבוע.

ד. אמנה זו לא תחול על בני אדם המקבלים כיום הגנה או סיוע מארגונים או ממוסדות של ארגון האומות המאוחדות, חוץ מהנציב העליון לענייני פליטים מטעם ארגון האומות המאוחדות.

פסקו ההגנה או הסיוע האמורים, מאיזו סיבה שהיא, ומצבם של בני אדם אלה לא בא על תיקונו השלם לפי ההחלטות המתאימות שנתקבלו בעצרת האומות המאוחדות, יהיו אנשים אלה זכאים ממילא ליהנות מאמנה זו.

ה. אמנה זו לא תחול על אדם שהוכר על ידי הרשויות המוסמכות של הארץ שבה הוא מתגורר כמי שמקיים בידו את הזכויות והחובות המתלוות לאזרחותה של אותה ארץ.

ו. הוראות אמנה זו לא יחולו על אדם שיש סיבות רציניות לחשוב עליו שהוא-

(א) ביצע פשע כלפי השלום, פשע מלחמה, או פשע כלפי האנושות, כמוגדר בכתבים בינלאומיים שנערכו לשם קביעת הוראות ביחס לפשעים כאלה;

(ב) ביצע פשע לא מדיני חמור מחוץ לארץ המקלט לפני שנתקבל לאותה ארץ כפליט;

(ג) נאשם במעשים הנוגדים את מטרותיו ועקרונותיו של ארגון האומות המאוחדות.

סימן ב - חובות כלליות

כל פליט יש לו חובות כלפי הארץ בה הוא נמצא, הדורשות ממנו במיוחד לשמור את חוקיה ותקנותיה ואת הסייגים שנעשו בה לשמירת הסדר הציבורי.

סימן ג - אי הפליה

המדינות בעלות האמנה יפעילו את הוראות האמנה הזאת לגבי פליטים ללא כל הפליה מטעמי גזע, דת או ארץ מוצא.

סימן ד - דת

המדינות בעלות האמנה ינהגו בפליטים שבתחומי ארצותיהן דין לא פחות נוח מזה שהן נוהגות באזרחיהן לגבי החופש לקיים את דתם ולגבי החופש בחינוך הדתי של ילדיהם.

סימן ה - זכויות המוענקות שלא בגדר אמנה זו

שום דבר האמור באמנה זו לא יראו אותו כאילו בא לגרוע מן הזכויות וההנאות המוענקות לפליטים על ידי מדינה מבעלות האמנה שלא בגדר אמנה זו.

סימן ו - ביטוי "באותן הנסיבות"

לעניין אמנה זו, משמעותו של הביטוי "באותן הנסיבות" הוא, שכדי ליהנות מזכות מסוימת חייב האיש למלא אחרי כל הדרישות (לרבות דרישות ביחס לזמן השהייה או המגורים או

ביחס לתנאיהם) שהיה צריך למלא אחריהן לולא היה פליט, פרט דרישות שלפי טבען אין פליט יכול למלא אחריהן.

סימן ז - פטור מתחיקת גומלין

מדינה מבעלות האמנה תהיה נוהגת בפליטים אותו דין שהיא נוהגת בזרים בכלל, חוץ מבמקרה שאמנה זו קובעת דין נוח יותר.

1. לאחר תקופה של שלוש שנות מגורים ייהנו כל הפליטים מפטור מתחיקת גומלין בשטח ארצן של המדינות בעלות האמנה.
2. כל מדינה מבעלות האמנה תוסיף להעניק לפליטים את הזכויות וההנאות שכבר היו זכאים להן, בהעדר תחיקת גומלין, בתאריך תחילת תוקפה של אמנה זו לגבי אותה מדינה.
3. המדינות בעלות האמנה יעיינו תוך אהדה באפשרות להעניק לפליטים את הזכויות וההנאות שכבר היו זכאים להן לפי סעיפים 2 ו-3, ולהרחיב את הפטור מתחיקת גומלין לגבי פליטים שאינם מקיימים את התנאים הקבועים בסעיפים 2 ו-3.
4. הוראות סעיפים 2 ו-3 חלות גם על הזכויות וההנאות המפורטות בסימנים יג, יח, יט, כא ו-כב של אמנה זו וגם על זכויות והנאות שלגביהן אין אמנה זו קובעת הוראות.

סימן ח - פטור מאמצעים יוצאים מן הכלל

אמצעים היוצאים מן הכלל שנותר לנקוט אותם כלפי גופם, רכושם וזכויותיהם של אזרחי מדינה זרה, לא יפעילו המדינות בעלות האמנה כלפי פליט שמבחינה פורמאלית הוא אזרח של אותה מדינה זרה, אך ורק בגלל אותה אזרחות. מדינות בעלות האמנה שתחיקתן מונעת אותן להנהיג את העיקרון הכללי המובע בסימן זה יעניקו, במקרים נאותים, פטור לטובת פליטים כאלה.

סימן ט - אמצעים זמניים

שום דבר האמור באמנה זו לא ימנע מדינה מבעלות האמנה, בעת מלחמה או בנסיבות אחרות חמורות ויוצאות מן הכלל, לנקוט באורח זמני אמצעים כלפי אדם מסוים, שיהיו בעיניה הכרחיים לצורכי הביטחון הלאומי, עד שתקבע כי אותו אדם הוא באמת פליט וכי המשכת קיומם של אמצעים כאלה לגביו נחוצה לצרכי הביטחון הלאומי.

סימן י - רציפות מגורים

נעקר פליט בכוח בימי מלחמת העולם השנייה והועבר לשטחה של מדינה מבעלות האמנה, והוא גר שם, יהיו רואים את תקופת שהיית הכפייה הזאת כתקופת מגורים חוקית באותו שטח.

1. נעקר פליט בכוח בימי מלחמת העולם השנייה, משטחה של מדינה מבעלות האמנה, ולפני תאריך תחילת תקפה של אמנה זו חזר לאותו שטח על מנת לגור שם, יהיו רואים את תקופת המגורים לפני עקירת כפייה זו ולאחריה כתקופה בלתי מופסקת לכל מטרה המחייבת תקופת מגורים בלתי מופסקת.

סימן יא - ימאים פליטים

ביחס לפליטים המשמשים כרגיל כחברי צוות באנייה המניפה את דגלה של מדינה מבעלות האמנה, תעניין אותה מדינה מתוך אהדה בעניין השתקעותם בשטחה ובעניין מתן תעודות מסע להם או בעניין כניסתם הזמנית לשטחה, בייחוד על מנת להקל עליהם את השתקעותם בארץ אחרת.

פרק שני - מעמד משפטי

סימן יב - מעמד אישי

1. מעמדו האישי של פליט יקבע לפי החוק של ארץ מושבו, ואם אין לו מקום מושב – לפי החוק של ארץ מגוריו.
2. זכויות שרכש פליט קודם לכן והיו תלויות במעמד אישי, ובייחוד זכויות המתלוות לנישואין, יכובדו על ידי מדינה מבעלות האמנה, ובתנאי שאם יש צורך בכך ימולאו הפעולות הפורמאליות הנדרשות לפי חוק של אותה מדינה, ובתנאי שהזכות היא כזו שחוקה של אותה מדינה היה מכיר בה אלמלא נעשה פליט.

סימן יג - נכסי מטלטלים ומקרקעים

המדינות בעלות האמנה ינהגו בפליט דין נוח, ככל האפשר, ועל כל פנים לא פחות נוח מהדין שהן נוהגות בזרים בכלל באותן נסיבות, בכל הנוגע לרכישת נכסי מטלטלים ומקרקעים וזכויות אחרות המתלוות להם, ולחכירות וחוזים אחרים בקשר לנכסי מטלטלים ומקרקעים.

סימן יד - זכויות אמנות וקניין תעשייתי

ביחס להגנת קניין תעשייתי, כגון אמצאות, מדגמים או דגמים, סימני מסחר, שמות עסק וזכויות ביצירות ספרותיות, אמנותיות ומדעיות, יעניקו לפליט בארץ שבה נמצא מקום מגוריו הרגיל אותה הגנה המוענקת לאזרחי אותה ארץ. בשטחה של מדינה אחרת מבעלות האמנה יעניקו לו אותה הגנה המוענקת באותו שטח לאזרחי הארץ שבה נמצא מקום מגוריו הרגיל.

סימן טו - זכות ההתאגדות

ביחס להתאגדויות לא פוליטיות ולהתאגדויות לא לשם עשיית רווחים ולאגודים מקצועיים ינהגו המדינות בעלות האמנה בפליטים השוהים בהיתר בשטחן דין נוח ביותר כדרך שהן נוהגות באזרחי ארץ זרה באותן נסיבות.

סימן טז - גישה לבתי משפט

1. גישה חופשית לבתי משפט בשטחי כל המדינות בעלות האמנה תינתן לפליט.

2. במדינה מבעלות האמנה שבה נמצא מקום מגוריו הרגיל של פליט ינהגו בו אותו דין שנוהגים באזרח בעניינים הנוגעים לגישה לבתי המשפט, לרבות סיוע משפטי ופטור מערובה לתשלום שיפסוק בית המשפט. (Cautio judicatum solvi)
3. בארצות שמחוץ לארץ מקום מגוריו הרגיל של פליט ינהגו בו, בעניינים המוזכרים בסעיף 2, אותו דין שנוהגים שם באזרחי הארץ שבה נמצא מקום מגוריו הרגיל.

פרק שלישי - עבודה לשם ריווח

סימן יז - עבודה בשכר

1. המדינות בעלות האמנה ינהגו בפליטים השוהים בהיתר בשטחן דין נוח ביותר כפי שהן נוהגות באזרחי ארץ נוכריה, בנוגע לזכותם לעסוק בעבודה בשכר.
2. על כל פנים, אמצעים מגבילים שהוטלו על זרים או על העבדת זרים לשם הגנת שוק העבודה האזרחי, לא יחולו על פליטים שכבר היו פטורים מאמצעים אלה בתאריך תחילת תוקפה של אמנה זו לגבי המדינה הנוגעת בדבר, או שנתקיים בהם אחד התנאים האלה:
(א) השלימו שלוש שנות מגורים בארץ;
(ב) בן זוגן הוא אזרח הארץ. פליט לא יוכל לדרוש הנאה לפי הוראה זו אם נטש את בן זוגו;
(ג) יש להם ילד אחד או יותר בעלי אזרחות של ארץ המגורים.
3. המדינות בעלות האמנה יעיינו מתוך אהדה בשאלת השוואת זכויותיהם של כל הפליטים בעניין עבודה בשכר לזכויותיהם של אזרחים, ובייחוד זכויותיהם של אותם הפליטים שנכנסו לשטחן לפי תכנית גיוס עובדים או לפי תכנית הגירה.

סימן יח - עבודה עצמית

מדינות בעלות האמנה ינהגו בפליטים דין נוח ככל האפשר, ועל כל פנים דין לא פחות נוח משהן נוהגות באותן הנסיבות בזרים בכלל, בעניין זכותם לעסוק על חשבונם הם בחקלאות, בתעשייה, במלאכה ובמסחר ולהקים חברות מסחריות או תעשייתיות.

סימן יט - מקצועות חופשיים

כל מדינה מבעלות האמנה תנהג בפליטים השוהים בשטח ארצה, שיש להם דיפלומות המוכרות על ידי הרשויות המוסמכות של אותה המדינה והרוצים לעסוק במקצוע חופשי, דין נוח ככל האפשר ועל כל פנים דין לא פחות נוח מזה שהיא נוהגת בזרים בכלל באותן הנסיבות.

1. המדינות בעלות האמנה ישקדו במיטב מאמציהן, תוך שמירה על חוקיהן וחוקותיהן, ליישב פליטים אלה בשטחים, מחוץ לארץ המטרופולין שלהן, שהן אחראיות ליחסיהן הבינלאומיים.

פרק רביעי - רוחה

סימן כ - קיצוב מזונות

מקום שנוהג משטר של קיצוב מזונות לגבי האוכלוסייה בכללה והמסדיר את חלוקתם הכללית של מוצרים שאספקתם מועטה, ינהגו בפליטים אותו דין שנוהגים באזרחים.

סימן כא - שיכון

אשר לשיכון, הרי במידה ועניין זה מוסדר לפי חוקים או תקנות, או במידה והוא כפוף לפיקוחן של רשויות ציבוריות, ינהגו המדינות בעלות האמנה בפליטים השוהים בהיתר בשטח ארצן דין נוח ככל האפשר, ועל כל פנים לא פחות נוח מזה שהן נוהגות בזרים בכלל באותן הנסיבות.

סימן כב - חינוך ציבורי

1. המדינות בעלות האמנה ינהגו בפליטים אותו דין שהן נוהגות באזרחיהן בעניין חינוך עממי.
2. המדינות בעלות האמנה ינהגו בפליטים דין נוח ככל האפשר, ועל כל פנים לא פחות נוח מזה שהן נוהגות בזרים בכלל באותן הנסיבות, בעניין חינוך שאיננו חינוך עממי, ובפרט בעניין אפשרות הגישה למקומות לימוד, בעניין הכרה בתעודות, דיפלומות ותארים של בתי ספר זרים, בעניין ויתור על שכר לימוד ותשלומים ובעניין מתן סטיפנדיות.

סימן כג - סעד ציבורי

מדינות בעלות האמנה ינהגו בפליטים השוהים בהיתר בשטח ארצן אותו דין ביחס לסעד וסיוע ציבוריים שהן נוהגות באזרחיהן.

סימן כד - תחיקת עבודה וביטחון סוציאלי

1. המדינות בעלות האמנה ינהגו בפליטים השוהים בהיתר בשטח ארצן אותו דין שהן נוהגות באזרחיהן בעניינים הבאים:
 - (א) במידה שעניינים אלה מוסדרים על פי חוקים או תקנות או במידה שהם כפופים לפיקוחן של רשויות מנהליות: שכר, לרבות תוספות משפחה, כשתוספות אלה מהוות חלק של השכר, שעות עבודה, הסדרים של שעות עבודה נוספות. חופשה בתשלום, הגבלות על עבודת בית, גיל תעסוקה מינימאלי, חניכות והכשרה, תעסוקת נשים ונערים, והנאה מן היתרונות של משא ומתן קולקטיבי;
 - (ב) ביטחון סוציאלי (הוראות חוק בעניין תאונות תעסוקה, מחלות מקצועיות, אימהות, מחלאה, נכות, זקנה, מוות, אבטלה, אחריות משפחתית וכל אירוע אפשרי אחר שלפי החוקים והתקנות הלאומיים הוא כלול בתכנית של ביטחון סוציאלי (בכפוף להגבלות הבאות):
 - (1) מותר לקבוע הסדרים נאותים בעניין שמירת זכויות שנרכשו וזכויות ההולכות ונרכשות;

- (2) מותר לקבוע בחוקים ובתקנות הלאומיים של ארץ המגורים הסדרים מיוחדים בדבר גמלאות או חלקי-גמלאות המשולמות כולן מתוך כספי ציבור ובעניין תגמולים המוענקים לבני אדם שאינם ממלאים אחרי תנאי ההשתתפות הקבועים לגבי הענקת קבצה נורמאלית.
2. הזכות לפיצויים, בשל מוות שנגרם על ידי תאונת תעסוקה או על ידי מחלה מקצועית, לא תהא נפגעת מן העובדה שמקום מגוריו של הנהנה הוא מחוץ לשטח ארצה של המדינה החתומה על האמנה.
3. המדינות בעלות האמנה יעניקו לפליטים את ההנאות מהסכמים שנעשו ביניהן, או שייעשו ביניהן להבא בעניין שמירת זכויות רכוש וזכויות ההולכות ונרכשות בקשר לביטחון סוציאלי, בכפוף לאותם תנאים בלבד החלים על אזרחי המדינות החתומות על ההסכמים האמורים.
4. המדינות בעלות האמנה יעיינו מתוך אהדה בשאלת מתן אפשרות רחבה ביותר לפליטים ליהנות מהסכמים דומים שיהיו קיימים באיזה זמן שהוא בין המדינות בעלות האמנה ובין מדינות שאינן בעלות האמנה.

פרק חמישי - אמצעים מנהליים

סימן כה - עזרה מנהלית

1. נזקק פליט באורח רגיל לעזרת רשויותיה של ארץ נוכריה לשם ביצועה של איזו זכות ואין ביכולתו לפנות אליהן, הרי המדינות בעלות האמנה שבשטח ארצן הוא מתגורר ידאגו לכך שאותה עזרה תינתן לו על ידי רשויותיהן שלהם או על ידי רשות בינלאומית.
2. הרשות או הרשויות המוזכרות בסעיף 1 ימסרו לפליטים, או יצוו למסור להם בהשגחתן, מסמכים ואימותים שהיו נמסרים באורח רגיל לזרים על ידי רשויות ארצותיהם, או באמצעותן.
3. מסמכים ואימותים שנמסרו כאמור לעיל ישמשו במקום המסמכים הרשמיים הנמסרים לזרים על ידי רשויות ארצותיהם האזרחיות או באמצעותן, ויתנו בהם אימון אם לא הוכח היפוכו של דבר.
4. בכפוף לדין יוצא מן הכלל שיהיו נוהגים בבני אדם נצרכים, מותר להטיל אגרה בעד השירותים המוזכרים בזה, אלא שאדרה כזאת תהא מתונה ומתאימה לאגרה המוטלת על אזרחים בעד אותו שירות.
5. הוראות סימן זה אינן פוגעות בסימנים כז-ו-כח.

סימן כו - חופש התנועה

כל מדינה מבעלות האמנה תעניק לפליטים הנמצאים בהיתר בשטח ארצה את הזכות לבחור להם את מקום מגוריהם ולנוע חופשית בתחומי שטח ארצה, בכפוף לתקנות שיחולו על זרים בכלל באותן נסיבות.

סימן כז - תעודות זהות

המדינות בעלות האמנה יוציאו תעודות זהות לפליטים המתגוררים בשטח ארצם שאין בידם תעודת מסע בעלת תוקף.

סימן כח - תעודות מסע

1. המדינות בעלות האמנה יוציאו לפליטים השוהים בהיתר בשטח ארצן תעודות מסע לשם נסיעה אל מחוץ לשטח ארצן, חוץ מבמקרה שסיבות של בטחון לאומי או סדר ציבורי מכריחות לנהוג אחרת, והוראות התוספת לאמנה זו יחולו לגבי תעודות כאלה. המדינות בעלות האמנה רשאיות להוציא תעודת מסע כזאת לכל פליט אחר שבשטח ארצן; בייחוד יעיינו באהדה בשאלת הוצאת תעודת מסע כזאת לפליטים שבשטח ארץ ושאינן ביכולתם לקבל תעודת מסע מהארץ שבה מקום מגוריהם החוקי.
2. תעודות מסע שהוצאו לפליטים לפי הוראות הסכמים בינלאומיים קודמים על ידי בעלות הסכמים הללו יזכרו על ידי המדינות בעלות האמנה וינהגו בו כאילו הוצאו לפי סימן זה.

סימן כט - היטלים פיסיקאליים

1. המדינות בעלות האמנה לא יטילו על פליטים ארנונות, היטלים, או מיסים השונים או גבוהים מאלו שמותר להן להטיל על אזרחיהן במצבים דומים.
2. שום דבר האמור בסעיף הקודם לא ימנע מלהטיל על פליטים את החוקים והתקנות בדבר היטלים על מהן תעודות מנהליות, לרבות תעודות זהות, לזרים.

סימן ל - העברת נכסים

1. מדינה מבעלות האמנה תתיר לפליטים, לפי חוקיה ותקנותיה, להעביר נכסים שהביאו לשטח ארצה אל ארץ אחרת שבה הורשו להתיישב.
2. מדינה מבעלות האמנה תעניין באהדה בבקשתם של פליטים להתיר להם להעביר נכסים מכל מקום שהוא שיש להם צורך בהם לשם התיישבותם בארץ אחרת שבה הותרה כניסתם.

סימן לא - פליטים הנמצאים בארץ המקלט שלא בהיתר

1. המדינות בעלות האמנה לא יטילו עונשים על פליטים, שבדרכם ישר מן הארץ שבה ריחפה סכנה על חייהם או על חירותם, במשמעות סימן א, נכנסו לשטח ארצן או נמצאים בו בלא הרשאה, בתנאי שעליהם להתייבץ בלא דיחוי לפני הרשויות ולתת נימוק מספיק לכניסתם או לשהייתם הבלתי חוקית.
2. המדינות בעלות האמנה לא יטילו על תנועתם של פליטים כאלה אלא את ההגבלות הנחוצות, והגבלות אלה לא יחולו עליהם אלא עד שמעמדם בארץ יוסדר או עד שיקבלו היתר כניסה לארץ אחרת. המדינות בעלות האמנה יתנו לפליטים כאלה שהות מספקת וכל ההקלות הנחוצות לשם קבלת היתר כניסה לארץ אחרת.

סימן לב - גירוש

1. המדינות בעלות האמנה לא יגרשו פליט השוהה בארצן בהיתר אלא מטעמי ביטחון לאומי וסדר ציבורי.
2. גירושו של פליט כזה לא יבוצע אלא בתוקף החלטה שהגיעו אליה לפי התהליך הנכון של החוק. אם אין סיבות של ביטחון לאומי המכריחות לנהוג אחרת ירשו לפליט כזה להביא עדות לטיהור עצמו, ולהופיע או להיות מיוצג לתכלית זו לפני רשות מוסמכת או לפני אדם או בני אדם שהרשות המוסמכת ייעדה אותם במיוחד לכך.

3. המדינות בעלות האמנה יתנו לפליט כזה זמן מספיק כדי לבקש כניסה חוקית לארץ אחרת. המדינות בעלות האמנה שומרות לעצמן את הזכות לנקוט למשך זמן זה אותם אמצעים פנימיים שיראו צורך בהם.

סימן לג - איסור גירוש או החזרה ("Refoulement")

1. שום מדינה מבעלות האמנה לא תגרש ולא תחזיר ("refouler") פליט באיזו צורה שהיא אל גבולות הארצות שבהן יהיו חיינו או חירותנו בסכנה מטעמי גזע, דת, אזרחות, השתייכות לקיבוץ חברתי מסוים או להשקפה מדינית מסוימת.
2. ואולם פליט לא יוכל לתבוע לעצמו הנאה מהוראה זו אם יש נימוקים מספיקים לראותו בסכנה לביטחון הארץ שבה הוא נמצא או אם לאחר שחויב בדיון על ידי פסק דין סופי בשל פשע חמור במיוחד, הוא מהווה סכנה לציבור הארץ ההיא.

סימן לד - התאזרחות

המדינות בעלות האמנה יקלו, ככל האפשר, על טמיעתם והתאזרחותם של פליטים. במיוחד ישקדו במיטב מאמציהם להחיש את סדרי ההתאזרחות ולהפחית ככל האפשר את ההיטלים וההוצאות הכרוכים בכך.

פרק שישי

סימן לה - שיתוף פעולה בין הרשויות הארציות ובין ארגון האומות המאוחדות

1. המדינות בעלות האמנה מתחייבות לשותף פעולה עם משרד הנציב העליון לענייני פליטים בטעם ארגון האומות המאוחדות, או עם כל משרד אחר של ארגון האומות המאוחדות שיבוא במקומו, בביצוע תפקידיו, ובמיוחד יקלו עליו את ביצוע תפקיד ההשגחה על הפעלתן של הוראות אמנה זו.
2. כדי לאפשר למשרד הנציב העליון, או לכל מוסד אחר של ארגון האומות המאוחדות שיבוא במקומו להגיש דו"חות למוסדות המוסמכים של ארגון האומות המאוחדות, מתחייבות המדינות בעלות האמנה לספק להם אינפורמציה ונתונים סטטיסטיים שיבקשו מהן בעניין -
(א) מצבם של פליטים.
(ב) ביצוע אמנה זו.
(ג) חוקים, תקנות וצווים הנהוגים, או שיהיו נהוגים להבא, ביחס לפליטים.

סימן לו - אינפורמציה בנוגע לתחיקה ארצית

המדינות בעלות האמנה יודיעו למזכיר הכללי של ארגון האומות המאוחדות את החוקים והתקנות שינהיגו על מנת להבטיח את הפעלתה של אמנה זו.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אנף חברה ורוח

המטה לחינוך אזרחי ולחיים משותפים
المقر للتربية المدنية وللحياة المشتركة

סימן לז - היחס של אמנות קודמות

בלא לפגוע בסימן כח, סעיף 2, של אמנה זו, תבוא אמנה זו, ביחסים שבין בעלי האמנה לבין עצמם, במקום ההסדרים מיום 5 ביולי 1922, 31 במאי 1924, 12 במאי 1926, 30 ביוני 1928, ו- 30 ביולי 1935, במקום האמנות מיום 28 באוקטובר 1933 ומיום 10 בפברואר 1938, במקום הפרוטוקול מיום 14 בספטמבר 1939, ובמקום ההסכם מיום 15 באוקטובר 1946.

המטה לחינוך אזרחי, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך
רחוב דבורה הנביאה 2 ירושלים 91911, טלפון 02-5603533, פקס 02-5603596

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף חברה ורוח

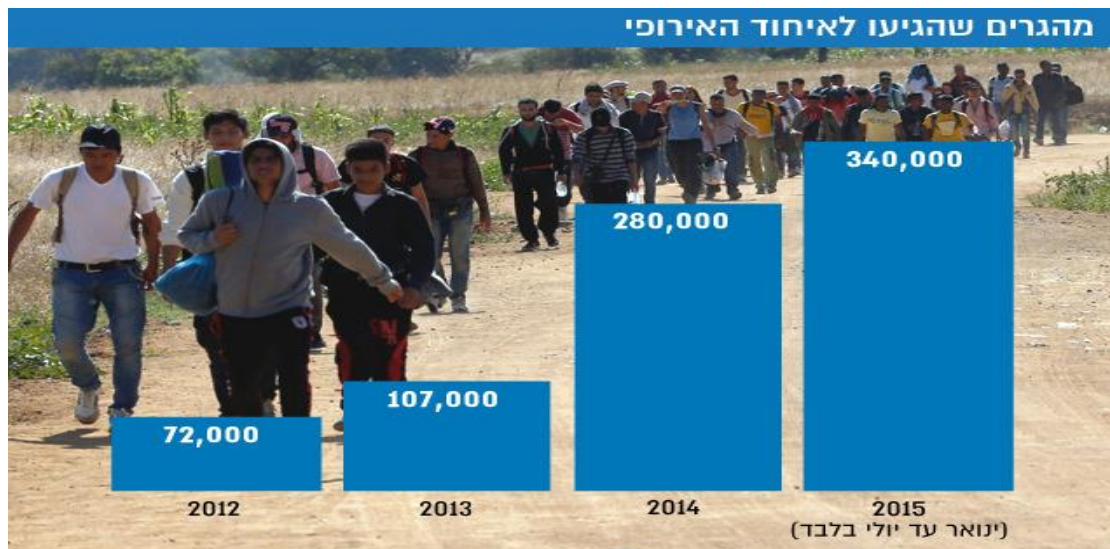
המטה לחינוך אזרחי ולחיים משותפים
المقر للتربية المدنية وللحياة المشتركة

נספח 2 – נתונים אודות הפליטים באירופה – 2015

5.9.2015 – Ynet.co.il

וואלה חדשות 18.8.15

המטה לחינוך אזרחי, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך
רחוב דבורה הנביאה 2 ירושלים 91911, טלפון 02-5603533, פקס 02-5603596

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אנף חברה ורוח

המטה לחינוך אזרחי ולחיים משותפים
المقر للتربية المدنية وللحياة المشتركة

כמה פליטים קלטו מדינות אירופה מאז שנת 2011? (נכון ליוני 2015)

547 אלף	גרמניה	
255 אלף	צרפת	
229 אלף	שבדיה	
209 אלף	טורקיה	
156 אלף	איטליה	
129 אלף	הונגריה	
125 אלף	בריטניה	
104 אלף	אוסטריה	
98 אלף	שווייץ	
79 אלף	בלגיה	
65 אלף	סרביה/קוסובו	
64 אלף	הולנד	
47 אלף	נורבגיה	
42 אלף	יוון	
38 אלף	פולין	
35 אלף	דנמרק	
27 אלף	בולגריה	
21 אלף	ספרד	

גלובס 4.9.15

המטה לחינוך אזרחי, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך
רחוב דבורה הנביאה 2 ירושלים 91911, טלפון 02-5603533, פקס 02-5603596

נספח 3 - אמנת שנגן (ויקיפדיה)

אמנת שנגן היא הסכם שנחתם בין מדינות באירופה על הנהגת מדיניות הגירה וביקורת גבולות מתואמת. על האמנה חתומות 29 מדינות (כל מדינות האיחוד האירופי מלבד בריטניה ואירלנד, בתוספת שווייץ, ליכטנשטיין, נורבגיה ואיסלנד שאינן חברות באיחוד). מבין המדינות החתומות, רק 26 מיישמות את התוכנית הלכה למעשה, והאחרות מתכננות להצטרף במועד מאוחר יותר. בין המדינות המיישמות את האמנה הוסרה ביקורת הגבולות והונהגה ויזה אחידה (**ויזת שנגן**), התקפה לכל 26 המדינות. עם זאת, מדיניות ההגירה נשארה באחריות כל מדינה בנפרד. האמנה נחתמה ב-14 ביוני 1985 באנייה על נהר המוזל, בקרבת העיירה שנגן (Schengen) בלוקסמבורג, קרוב לגבול עם צרפת וגרמניה. על האמנה חתמו חמש המדינות האירופיות השכנות: בלגיה, צרפת, גרמניה, לוקסמבורג והולנד.

האמנה שמה קץ לביקורת הגבולות בין המדינות החותמות ("אזור שנגן"), והביאה להרמוניזציה של מעברי הגבול החיצוניים. במקור, לא היה ההסכם קשור לאיחוד האירופי, אבל מאוחר יותר הפך לאחת מסמכויות האיחוד, אם כי בין המדינות החותמות גם מדינות שאינן חברות בו. עם השנים נתווספו מדינות נוספות להסכם, וכיום חתומות עליו, כאמור, 29 מדינות.

לפני הסכמי שנגן, היו צריכים אזרחי מערב אירופה להראות תעודת זהות או דרכון כדי לחצות את הגבול למדינות השכנות. אזרחיהן של כמה מדינות נזקקו להוציא ויזה נפרדת לכל מדינה אירופית שבה רצו לבקר. לאורך היבשת ולרוחבה הייתה פרושה רשת של מעברי גבול, שפגעה בתנועה ובסחר, מה שגרם לעיכובים ולהפסדים כלכליים בקרב עסקים ומבקרים באירופה.

מאז יישום ההסכם בוטלו עמדות ביקורת הגבולות בין המדינות החברות, ולעתים קרובות אף נהרסו וסולקו. התנועה במכוניות אינה נעצרת בגבול, ואין יותר בדיקת דרכונים או תעודות-זהות במעבר בין מדינות - בין אם ביבשה, בים או באוויר. אזרחים של מדינות מחוץ לאירופה המבקרים באירופה כתיירים וזקוקים לוויזה כדי להיכנס לאזור שנגן, צריכים לקבל רק ויזה אחת ("ויזת שנגן") התקפה לכל מדינות ההסכם, שאותה עליהם לבקש משגרירות המדינה הראשונה שאליה הם מתכוונים להיכנס. ויזה זו מאפשרת להם לבקר בכל מדינות אזור שנגן ללא הפרעה. במקרים יוצאי-דופן ניתן להגביל ויזה כזו כך שתהיה תקפה רק לכמה מהמדינות באזור, אולם מקרים כאלה הם נדירים.

אזרחי מדינות מחוץ לאיחוד האירופי שיש להם אישור-שהייה באחת ממדינות שנגן רשאים להיכנס לכל אחת מהמדינות האחרות ולשהות בהן עד שלושה חודשים.

[לערך במלואו](#)

משרד הבריאות
המזכירות הפדגוגית
אגף חברה ורוח

המטה לחינוך אזרחי ולחיים משותפים
المقر للتربية المدنية وللحياة المشتركة

נספח 4 - מידע על הפליטים בישראל (ויקיפדיה)

ההסתננות מאפריקה לישראל החלה באמצע שנות ה-90 של המאה ה-20 והתרחבה במידה ניכרת החל משנת 2007. לפי נתוני רשות האוכלוסין וההגירה, נכון לאפריל 2013, נכנסו לישראל כ-65,000 אנשים באורח בלתי חוקי דרך גבול ישראל-מצרים, ומתוכם כ-55,000 עודם בישראל. כ-17,000 מתוכם הסתננו בשנת 2011.

ממשלת ישראל ראתה בהסתננות בעיה חמורה ובשל כך הקימה את גדר הגבול ישראל-מצרים, יזמה את התיקונים לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) ובנתה את מתקן חולות- מתקן שהייה למסתננים בסמוך לבית הסוהר קציעות שבנגב. המכשול הפיזי בגבול, בשילוב החקיקה שהפחיתה מעוצמת המניע העיקרי להגירה לטענת הממשלה - עבודה ששכרה בצדה (רובם המכריע של המסתננים הם גברים בגילאי העבודה), הביאו במידה רבה לבלימתה של התופעה בסוף 2012.

נכון לשנת 2013 מהווים האריתראים כשני שלישי והסודאנים (צפון סודן) כרבע מאוכלוסיית המסתננים בישראל. ישראל נמנעת מגירוש אזרחיהן של שתי מדינות אלו.

רוב המסתננים מאפריקה נכנסו דרך גבול ישראל-מצרים, קודם שהיה מגודר, או בחלקים שטרם גודרו אז. ממשלת ישראל נמנעת מלהחזירם למצרים, משום שהשלטונות המצריים מסרבים להתחייב שלא להחזירם לארצות מוצאם. מצרים וישראל חתומות על האמנה בדבר מעמדם של פליטים של האו"ם.

להערכת הרשויות השונות רוב המסתננים מתגוררים בתל אביב-יפו יותר מ-60 אחוז ובאילת יותר מ-20 אחוז, והשאר בעיקר בערים: אשדוד, ירושלים וערד.

מידע נוסף בקישור

נספח 5- קליטת פליטים מווייטנאם (מתוך ויקיפדיה)

אירוע ראשון

בתום מלחמת וייטנאם נמלטו מווייטנאם פליטים רבים, שחששו לגורלם במשטר החדש. רבים מהפליטים נמלטו בסירות רעועות, והתקשו למצוא מדינות שיקלטו אותם. 179 פליטים שספינתם נסחפה בלב ים, נימשו על ידי אניית המשא "יובלי" הישראלית ששייטה באזור וייטנאם. לאחר שהתברר שאין מדינה המוכנה לקולטם, הודיע ראש ממשלת ישראל, מנחם בגין, שזכר פליטי השואה היהודים המטלטלים בלב ים היה בלבו, על החלטתו לקולטם בישראל, ולהעניק להם אזרחות ישראלית. את הודעתו מסר בגין ב- 12 ביוני, 1977 ארבעה שבועות לאחר שניצח בבחירות, ושבוע לפני אישור ממשלתו בכנסת. התושבים החדשים כונו "אנשי הסירות". הפליטים הוטסו לישראל מטייוואן, יעד האנייה, קיבלו מקלט באופקים, חלקם היגרו במהלך השנים ומיעוטם נקלטו בישראל. קברניטי הספינה, מאיר תדמור, פוטר על ידי האחים עופר, בעלי הספינה, על שהאט את הפלגתה של האנייה לשם איסוף הפליטים.

אירוע שני

ב- 10 ביוני 1977 ספינה, שבה שהו 68 פליטים, נתקעה בלב ים במשך ארבעה ימים ופרט לאנייה הישראלית "יובלי", שיצרה קשר עם משרד החוץ וביקשה אישור להעלות את קבוצת הפליטים לסיפונה, אף אנייה לא הציעה עזרה בהעלאת הפליטים. מאוחר יותר התקבלה החלטה על ידי מנחם בגין שאישר את קליטת הפליטים בישראל. בקבוצה זו היו 66 פליטים וייטנאמים, בהם 34 גברים צעירים ו-16 נשים. אחת מהנשים הייתה בשלבי הריון מוקדמים, ו-16 ילדים בני פחות מעשר, חלקם פעוטות. בקבוצה זו היו יתומים בין הפליטים, ולמשרד הקליטה הגיעו עשרות בקשות לאימוץ, חלקן מווייטנאמים. בקשות אלו נעמו בשלילה על ידי משרד הקליטה בטענה, שפליטי וייטנאם יישארו ביחד בתור קהילה הומוגנית. בהגיעם לאופקים, דיברו הפליטים עם הוולונטרים מהאזור בצרפתית, כך שהם הצליחו להתגבר על מחסום השפה החדשה (עברית) על ידי תקשורת בשפת הצרפתית. בהגיעם לארץ ביקשו הפליטים מקלט במדינות שונות, אך רוב הבקשות היו להגיע לארצות הברית ולא להישאר בישראל. לאחר שנקלטו הפליטים הווייטנאמים בישראל החליטו להפגין למען ישראל בארצות הברית וצרפת כחלק מהתמיכה בישראל. על הדרך הקשה שעברו הפליטים ניתן ללמוד מסיפור הבריחה מפי ד"ר הואה, שבו פורטו הייסורים הקשים אשר עברו הפליטים במהלך בריחתם מווייטנאם. יתר על כן, העלה ד"ר הואה בעבודתו גם התלבטויות בקשר לבחירות שעמדו בפני פליטים, כמו למשל, האם צריך לברוח מווייטנאם או להישאר בה? מהם השיקולים לבריחה מווייטנאם? (העיניים של וייטנאמים בדרום על ידי אחיהם מהצפון, מקרי האונס והרצח הרבים או בתי כלא). קבוצת פליטים זו הייתה מורכבת משלוש קבוצות: קבוצה ראשונה של דייגים שלקחו את הפליטים מווייטנאם, קבוצה שנייה, וייטנאמית קתולית, בראשות רב סרן לין דין קי, והשלישית שבה עמד ד"ר הואה בראש קבוצה בודהיסטית. לאחר כשבועיים פרץ ריב בין הקבוצות על רקע שריפת הסירה. על רקע סכסוך זה פרץ סכסוך נוסף בעניין כספי, הקשור להוצאות הבריחה. השערה שהועלתה על ידי ועדת הקליטה היא שבעקבות אי שיבוצם של וייטנאמים במסגרת עבודה, נוצר שעמום בקרב הפליטים הווייטנאמים. הקבוצה הראשונה אופיינה על ידי משרד קליטה בתור קבוצת עלייה של רווקים משכילים בעלי ידע בשפות אנגלית וצרפתית מעבר לשפת אם. יחד עם זאת היו עשרה ילדים יתומים בני 12 ושמונה בני נוער בגילאים 14 עד 20.

אירוע שלישי

ב- 1 ביולי 1979 החליטה ממשלת ישראל לקלוט קבוצה וייטנאמית נוספת כבת 200 איש, בהמשך להחלטה שקדמה לה, של קליטת 400 פליטים. ב- 8 ביולי החליטה הוועדה כי קליטת הקבוצה הזו תהיה על פי אותם קריטריונים של הקבוצות הקודמות.

ב- 22 באוקטובר 1979 הגיעה לישראל, ממחנות בדרום מזרח אסיה קבוצה וייטנאמית שמנתה כ- 197 אנשים. הקבוצה הורכבה מארבע קבוצות שהגיעו ממחנות שונים:

1. מחנה פאלאוואן שבפיליפינים – 18 משפחות שמנו כ-55 נפשות.
2. מחנה האוקינסי שבסינגפור – 12 משפחות שמנו כ-41 נפשות. אלו היו הפליטים שנמשו על ידי האנייה הישראלית "צים סידני" זמן מה קודם לכן.
3. מחנה סונקגלה שבתאילנד - 19 משפחות שמנו 53 נפשות.
4. מחנה קאי טאק שבהונג קונג - 9 משפחות שמנו 38 נפשות.

בסה"כ 53 משפחות המונות 197 איש, וביניהם 107 ילדים וגברים ו-90 ילדות ונשים.

חברי קבוצה זו היו בעלי השכלה נמוכה יחסית לקבוצות הקודמות ורק אחד מבין חבריה דיבר שפה נוספת מעבר לשפת האם שלהם. חברי הקבוצה הופנו למרכז קליטה בשדרות שם קיבלו אותם בטקס ממלכתי, אך יחד עם זאת לא הופגנה התלהבות יתרה מצד התושבים והרשויות, עד כדי כך שדוד לוי, שר הקליטה, הרגיש צורך להבטיח הבטחות לראש עיר על הבאת עולים מברית המועצות ועולים דוברי אנגלית. ראש העיר טען שהסיבה לחוסר רצון שלו לקליטת הפליטים היא בעיית מגורים שהייתה קיימת בשדרות. טענה זאת נתמכה על ידי מספר תושבים אשר הביעו מורת רוח כלפי הגעתם של הפליטים לשדרות. בנוסף לכך, התקשורת התייחסה למקרה באדישות כלשהי, כנראה על רקע התפטרותו של משה דיין מהממשלה. כמו כן, באותה עת חזרו ונשנו הפגנות של עולים מאתיופיה שדרשו שאחיהם יעלו ארצה.

הסיוע שהממשלה נתנה לקבוצה היה במענק כספי שנתנה בנוסף לנורמה של עזרה כלכלית הנהוגה כלפי עולים חדשים: כל זוג קיבל 850 לירות, משפחה קבלה 1,400 לירות ומשפחה בעלת שש נפשות קבלה 3,650 לירות כמענק ראשוני.

